

Päätös hankintaoikaisuvaatimukseen: Lääkärien ja erikoislääkärien rekrytointipalveluiden hankintapäätös / kilpailutusnumero 593319

Valmistelija ylilääkäri Keijo Lukkarinen, p. 0405004313,
hankinta-asiantuntija Mari Sakala, p. 050 411 3374

Selostus Asian tausta

Keski-Suomen hyvinvointialue (jälj. hankintayksikkö) järjesti Lääkärien ja erikoislääkärien rekrytointi- ja suora hakupalveluita koskevan tarjouskilpailun, joka kuuluu hankintalain (hankintalaki, 1397/2016) EU kynnysarvon ylittäviin palveluhankintoihin.

Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on 2 200 000 euroa 48 kuukauden laskennallisen sopimuskauden mukaan laskettuna.

Hankintamenettelynä oli avoin menettely ja kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena hinta-laatusuhteeltaan paras tarjous.

Hankinta on jaettu seuraaviin muun muassa osa-alueisiin.

- A. Rekrytointipalvelut perusterveydenhoito
- B. Rekrytointipalvelut erikoissairaanhoidon

Toimittajaksi valittiin Pihlajalinna-Mediapu -ryhmittymä: Pihlajalinna Terveys Oy (2303024-5) ja Mediapu Oy (2555268-8) (jäljempänä Pihlajalinna Terveys Oy) osa-alueelle A ja B (sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtajan 8.5.2026 päivätty päätös nro 48/2026, Dnro: 632/02.04.01.01.02/2026)

Tarjoaja Helpro Oy teki 22.5.2026 hankintayksikölle hankintaoikaisuvaatimuksen.

Tarjoaja Graldo Oy teki 21.5.2026 hankintayksikölle hankintaoikaisuvaatimuksen.

Hankintaoikaisuvaatimus Helpro Oy

Oikaisuvaatimuksessaan Helpro Oy vaatii 8.5.2026 tehdyn hankintapäätöksen kumoamista osa-alueiden A ja B osalta sekä uuden kilpailutuksen toimittamista, jossa vertailuperusteet vastaavat hankinnan todellista kohdetta ja käyttötarkoitusta.

Toiseksi Helpro Oy vaatii, että hankintayksikkö selvittää hankintapäätöksen valmisteluun osallistuneiden virkamiesten

esteellisyyden hallintolain 28 §:n mukaisesti ja arvioi, onko esteellisyyssäännösten mahdollinen rikkominen vaikuttanut hankintamenettelyn lopputulokseen.

Helpro Oy toteaa oikaisuvaatimuksen yhteenvedossa seuraavaa:

”Kilpailutukseen on ensimmäistä kertaa kytketty erikoislääkärekrekrutointikokemus merkittäväksi laadun vertailuperusteeksi, vaikka hankintayksikkö itse toteaa erikoissairaanhoidonkin lääkäryövoimatarpeen olevan epäjatkuva, ja näin ollen sielläkin rekrytoitava työvoima ohjaa kohti erikoistuvia ja erilaisia toimialakohtaisia tutustumisjaksoja kohden. Lisäksi on huomionarvoista, että hyvinvointialue ei ole yli vuoden sopimuskauden aikana edes etäisesti pyytänyt tällaista palvelua toimittajaltaan perusterveydenhuollon lääkärirekrutoinnissa.

Laadun pisteytys jakautuu tasan yleislääkäri- ja erikoislääkärekrekrutointien kesken, vaikka palvelun tosiasiallinen käyttö kohdistuu lähes yksinomaan LL (laillistettu lääkäri) tasoihin yleislääkäreihin ja erikoissairaanhoidon puolellakin aivan varmasti pääasiassa LL tasoihin, erikoistuviin lääkäreihin. Ei erikoislääkäreihin.

Tämä pisteytyksen rakenne ei ole meidän käsityksen mukaan suhteellisuusperiaatteen mukainen eikä vastaa hankintalain 93 §:n edellytystä siitä, että vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen. Lisäksi pyydämme hankintayksikköä selvittämään, onko hankintapäätöksen valmistelussa toimittu hallintolain esteellisyyssäännösten mukaisesti, ottaen huomioon esille tuodut asiat”

Hankintaoikaisuvaatimus Galdo Oy

Galdo Oy on vaatinut muun muassa seuraavaa:

- ”1. ottaa tämän hankintaoikaisuvaatimuksen käsiteltäväksi;*
- 2. keskeyttää hankintapäätöksen täytäntöönpanon ja pidättäytyy hankintasopimuksen tekemisestä osa-alueiden A ja B osalta hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn ajaksi;*
- 3. kumoaa 8.5.2026 tehdyn hankintapäätöksen osa-alueiden A ja B osalta;*
- 4. korjaa virheellisen menettelyn järjestämällä uuden tarjouskilpailun lainmukaisilla, suhteellisilla ja syrjimättömillä vertailuperusteilla, joka huomioi hankinnan kohteen kannalta olennaisen nykyisen ja tulevan rekrytointikyvyn;*

5. tarkistaa voittaneiden tarjoajien laatupisteisiin oikeuttaneiden rekrytointien tarjouspyynnön mukaisuuden ja esittää tästä kirjallisen selvityksen;

6. varaa Graldo Oy:lle mahdollisuuden täydentää vaatimuksiaan ja perusteluitaan, jos hankintayksikkö toimittaa asiassa uutta selvitystä tai asiakirjoja.”

Graldo Oy on oikaisuvaatimuksen johtopäätöksenä todennut seuraavaa:

”Hankintayksikön käyttämä laatupisteytys on ollut suhteeton ja tosiasiallisesti kilpailua vääristävä. Se ei ole antanut Graldo Oy:lle yhdenvertaista mahdollisuutta kilpailla hankinnasta, vaikka Graldo Oy:llä on ollut vahvaa näyttöä viimeaikaisesta lääkärirekrutointien toimituskyvystä.

Pisteytysmalli on ratkaisevasti suosinut historiallisia rekrytointeja ja pidempään markkinassa toimineita tarjoajia. Se ei ole mitannut riittävästi hankinnan kohteen kannalta olennaisia nykyistä rekrytointikykyä ja tulevan sopimuskauden toimituskykyä.

Lisäksi hankintayksikkö on itse palvelukuvauksessaan tunnistanut aktiivisen kandidaattityön, verkostojen hyödyntämisen ja lääkäripäiviin sekä muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisen osaksi ”hankittavaa palvelua, mutta ei pisteyttänyt tai muutoin varmistanut näitä seikkoja tarjousvertailussa. Tämä osoittaa, että tarjousvertailu ei mitannut johdonmukaisesti hankinnan kohteen kannalta keskeisiä laadullisia tekijöitä.

Virheellä on ollut ratkaiseva vaikutus hankinnan lopputulokseen, koska Graldo Oy sai osa-alueilla A ja B täydet hintapisteet mutta hävisi kilpailun laatupisteytyksen vuoksi.

Näillä perusteilla hankintayksikön tulee oikaista hankintapäätös, keskeyttää hankintapäätöksen täytäntöönpano ja korjata virheellinen menettely osa-alueiden A ja B osalta.”

Asianosaisen kuuleminen

Hankintayksikkö on pyytänyt asiassa lausunnon Pihlajalinna Terveys Oy:ltä.

Pihlajalinna terveys Oy:n lausunnon tiivistelmänä toteaa seuraavaa:

”Hankintaoikaisuvaatimukset tulee hylätä perusteettomina. Keski-Suomen hyvinvointialue on toteuttanut hankintamenettelyn hankintalain (1397/2016) mukaisesti. Vertailuperusteet ovat liittyneet hankinnan kohteeseen, ne ovat olleet suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja niitä on sovellettu tasapuolisesti kaikkiin tarjoajiin. Oikaisuvaatimuksissa esitetyt

väitteet virheellisestä menettelystä ovat lausunnon antajan näkemyksen mukaan perusteettomia. Myöskään esteellisyyttä koskeva väite ei lausunnon antajan ymmärryksen mukaan perustu oikeaan laintulkintaan.”

Pihlajalinnan Terveys Oy toteaa lausunnon johtopäätöksensä seuraavaa:

”Pyydämme hankintayksikköä hylkäämään sekä Graldo Oy:n että Helpro Oy:n hankintaoikaisuvaatimukset perusteettomina. Hankintamenettely on toteutettu hankintalain edellyttämällä tavalla. Vertailuperusteet ovat liittyneet hankinnan kohteeseen, ovat olleet suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja kaikkia tarjoajia on kohdeltu tasapuolisesti. Pihlajalinna Terveys Oy:n ja Mediapu Oy:n muodostama ryhmittymä on voittanut kilpailutuksen ansaitusti kokonaistaloudellisen edullisuuden perustella.”

Perustelut

Oikeudelliset perusteet

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin kohden 3 mukaan virkamies on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen; kohdan 4 mukaan virkamies on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;

Hankintalain 2 §:n 3 momentin mukaan hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin.

Hankintalain 3 §:n mukaan hankintayksikön on kohdettava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 86 § 'Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys' mukaan Hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia, joilla varmistetaan, että ehdokkailla ja tarjoajilla on tarvittavat

henkilöstö- ja tekniset voimavarat ja kokemusta hankintasopimuksen toteuttamiseksi hankintayksikön edellyttämällä tasolla. Hankintayksikkö voi vaatia, että riittävä kokemus osoitetaan viittaamalla aiemmin toteutettuihin sopimuksiin. Hankinnoissa, joiden kohteena on kokoonpano- tai asennustoimia edellyttäviä tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita, ehdokkaiden ja tarjoajien ammatillinen pätevyys palvelujen suorittamiseksi tai asennustoimien taikka rakennusurakan toteuttamiseksi voidaan arvioida ammattitaidon, kokemuksen ja luotettavuuden perusteella.

Hankintalain 93 §:n 5 momentin mukaan vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen 94 §:n mukaisesti, ne eivät saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta ja niiden on oltava syrjimättömiä ja varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus. Hankintayksikön on asetettava vertailuperusteet siten, että tarjoaja pystyy todentamaan niihin perustuvat tiedot tarjousten vertailua varten. Epäselvissä tapauksissa hankintayksikön on tosiasiallisesti tarkistettava tarjoajien antamien tietojen ja näytön paikkansapitävyys.

Hankintalain 94 §:n mukaan hinta-laatusuhteen vertailuperuste liittyy hankinnan kohteeseen, jos se liittyy kyseisen sopimuksen perusteella toimitettaviin rakennusurakoihin, tavarahankintoihin tai palveluihin liittyvään sopimukseen miltä tahansa osin ja missä tahansa niiden elinkaaren vaiheessa. Tätä sovelletaan myös tilanteisiin, joissa vertailuperusteina mainitut tekijät eivät kuulu hankinnan kohteeseen sen fyysisenä osana.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Asian arviointi ja johtopäätös

Oikeussääntöjen soveltaminen tapaukseen ja johtopäätös.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksen (KHO:2017:152) mukaan hankintayksiköllä on harkintavaltaa tarjousten vertailuperusteiden määrittämisessä. Hankintayksikkö saa siten käyttää haluamiaan vertailuperusteita tarjousten vertailussa ja myös painottaa ja pisteyttää vertailuperusteet haluamallaan tavalla. Vertailuperusteiden on kuitenkin aina liityttävä hankinnan kohteeseen, oltava objektiivisia ja syrjimättömiä eivätkä ne saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta.

Vuosikirjaratkaisussa todetaan pisteytettävien lisäomaisuuksien osalta: Pelkästään se seikka, että vain harva tarjoaja olisi kyennyt tarjoamaan kyseisiä lisäominaisuuksia, ei sellaisenaan merkinnyt tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että tarjouspyyntöä ei ollut pidettävä syrjivänä siinäkään tapauksessa, että vain voittaneella tarjoajalla olisi tosiasiaassa ollut mahdollisuus tarjota kysymyksessä olevat lisäominaisuudet.

Hankintayksikön ei julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden perusteella tarvitse sopeuttaa tarjouspyynnön ehtoja olemassa olevaan tarjontaan, jos hankkeessa perustellusti pyritään hankintayksikön tarpeita palvelemaan lopputulokseen.

Hankinnan kohteena on lääkärien ja erikoislääkäreiden rekrytointipalvelut. Rekrytointipalvelun tavoitteena on lääkäreiden rekrytointi erikoissairaanhoidon erikoistuvien lääkäreiden tehtäviin tai erikoislääkäreiden virkoihin ja viransijaisuuksiin, avosairaanhoidon ja alueellisen osastotoiminnan terveyskeskuslääkäreiden virkoihin ja viransijaisuuksiin.

Hankintayksikkö toteaa, että vertailuperusteena olleet toteutuneet erikoislääkäreiden ja lääkäreiden rekrytoinnit ovat hankinnan kohteena sekä vertailuperusteet ovat hankintayksikön hankinnalle asettaman tavoitteiden mukaisia.

Hallituksen esityksen (HE 108/2016 vp, s. 72) mukaan julkisia hankintoja koskevat menettelyt tulisi toteuttaa siten, että tarjouskilpailuissa saadaan aikaan todellista kilpailua, jolla optimaalinen hinta tai hinta-laatusuhde voidaan määrittää.

Hankintayksikkö on saanut tarjouksia osa-alueeseen A viisi (5) tarjousta ja osa-alueeseen B neljä (4) tarjousta. Hankintapäätöksen mukaan tarjoajat ovat täyttäneet tarjoajille asetetut soveltuvuusvaatimukset sekä tehdyt tarjoukset ovat tarjouspyynnön mukaisia. Kaikki tarjoajat, mukaan lukien Graldo Oy ja Helpro Oy, ovat saaneet laadullisia pisteitä toteutuneiden rekrytointien perusteella molemmissa osa-alueissa.

Hankintayksikkö on hyödyntänyt olemassa olevan kilpailuolosuhteen, koska se on saanut useita hyväksyttäviä tarjouksia, ja tarjoajat ovat kukin saaneet laadullisia pisteitä. Hankinnassa on siten voitu määrittää optimaalinen hinta-laatusuhde.

Vastuualuejohtajan esteellisyyden arviointi

Vastuualuejohtaja Titta Frantsila ei ole hallintolain 27 § edellyttämällä tavalla osallistunut asian käsittelyyn, eikä ole ollut läsnä asian käsittelyn aikana. Näin ollen vastuualuejohtajan esteellisyyttä ei ole tarpeen arvioida.

Johtopäätös

Hyvinvointialuejohtaja

Hankintamenettely on toteutettu hankintalain edellyttämällä tavalla. Vertailuperusteet ovat liittyneet hankinnan kohteeseen, ovat olleet suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja kaikkia tarjoajia on kohdeltu tasapuolisesti. Hankintaoikaisuvaatimukset ovat perusteettomia edellä kerrotuin perustein.

Päätösvallan peruste Hallintosääntö § 78

Päätös Hankintayksikkö hylkää hankintaoikaisuvaatimukset.

Vuorela Piia
Hyvinvointialuejohtaja

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu
asianhallintajärjestelmässä.

Liitteet

Jakelu

Hyvinvointialuejohtaja

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta.